

Referanser: KR 15/13, KR 71/13, NFG 23/15, NFG 8/18

Arkivsak: 18/00991-2

Utvikling og revisjon av liturgisaker for NFG fremover

Sammendrag

Nemnd for gudstjenesteliv (NFG) behandlet på sitt første møte i februar en sak om Utvikling og revisjon av liturgisaker for NFG framover (NFG 8/18).

Etter at Kirkemøtet 2018 behandlet saken KM 12/18 Endringer i regler gitt av Kirkemøtet, er denne bestemmelsen også vedtatt og tatt inn i Regler for saksbehandling i liturgisaker, hvor § 2 første ledd lyder: « Liturgisaker som ønskes utredet, igangsettes etter vedtak i Kirkerådet med Bispemøtets tilslutning.»

Dette er bakgrunnen for at denne saken fra Nemnd for gudstjenesteliv (NFG 8/18) fremmes for Kirkerådet.

Liturgier for vigsling til tjeneste og liturgier til vigsling av kirkebygg mm finnes i Gudstjenesteboken fra 1992. Det er behov for å justere disse liturgiene i tråd med vedtak som Kirkemøtet har fattet (f eks innføring av skråstola, og innføringen av skillet mellom å *vigsle* en kirke og å *innvie* et lokale til kirkelig bruk). Dessuten må bibeltekstene i ordningene oppdateres til den nye bibeloversettelsen og det må ikke henvises til Gudstjenesteboken fra 1992, men til Justert ordning for hovedgudstjeneste, som ventes vedtatt i 2019.

Ettersom det kun er biskopene som forretter de fleste av disse liturgiene og har bred erfaring med dem, bør NFGs arbeid skje i nær kontakt med biskopene.

Forslag til vedtak

1. Kirkerådet anbefaler at det igangsettes et utviklingsarbeid med revisjon av liturgier for vigsling til kirkelig tjeneste (jf. kap 8 i Gudstjenesteboken av 1992, del II) og av liturgier for kirkebygg mm (jf. kap 9 i Gudstjenesteboken av 1992, del II.)

2. Kirkerådet oversender saken til Bispemøtet. Liturgisakene igangsettes under forutsetning av at Bispemøtet gir sin tilslutning til dette (jf. § 1.3 i Statutter for NFG og de vedtatte endringer (KM 12/18) i Regler for saksbehandling i liturgisaker § 2, første ledd).

Saksorientering

Bakgrunn

I statuttene for Nemnd for gudstjenesteliv ble det i 2013 lagt opp til nye rutiner for behandling av liturgisaker (KR 15/16). Følgende punkt ble lagt til i statuttene for NFG:

NFG igangsetter en ny liturgisak på bakgrunn av vedtak i Kirkerådet og med Bispemøtets tilslutning. Kirkerådet fastsetter arbeidsprogram og budsjett for NFG (§ 1.3)

I saksfremstillingen til denne statuttendringen het det:

Erfaringen med liturgiarbeidet den senere tid har vist at det vil være tjenlig med nært samarbeid og kommunikasjon mellom Kirkerådet og Bispemøtet, både i forkant av igangsettelse av liturgisaker og underveis i prosessen. Det foreslås derfor i det følgende at det fastsettes noen rutiner som kan utfylle bestemmelsene i Regler for saksbehandling i liturgisaker.

Ut fra biskopenes nære kjennskap og aktive tilsyn med den liturgiske praksis i menighetene, bør det sikres at biskopene samlet, altså Bispemøtet, gis mulighet til å uttale seg ved igangsetting av en ny liturgisak, og ikke bare ved slutten av en liturgibehandling.

Tilsvarende skal Kirkerådet være orientert om og eventuelt gi føringer for igangsetting av et liturgisk utviklingsarbeid. Dette innebærer at det ved forslag om oppstart av en ny liturgisak fremmes sak om dette både til Kirkerådet og til Bispemøtet. En slik rutine behøver ingen regelendring for å bli igangsatt.

Med de endringene i Regler for saksbehandling i liturgisaker som Kirkemøtet i 2018 vedtok, er denne prosedyren bekreftet. Bispemøtets rolle i liturgisaker er også blitt styrket ved de andre regelendringene som Kirkemøtet 2018 vedtok i Regler for saksbehandling i liturgisaker (jf. § 4 første ledd og § 5 første og andre ledd.).

Fortsatt gjelder regelen om at «NFG utreder liturgisaker og utarbeider forslag til liturgiske ordninger» (§ 3, annet ledd).

Nemnd for gudstjenesteliv drøftet en sak om Utvikling og revisjon av liturgisaker fremover på sitt møte i mai i år. Et fyldig saksframlegg lå til grunn for drøftelsen. I protokollen fra NFG heter det:

NFG 8/2018 Utvikling og revisjon av liturgisaker for NFG fremover

Et saksdokument vedlagt innkallingen var utgangspunkt for samtalen («Utvikling og revisjon av liturgiske saker for NFG»). Ut over de saker som allerede er vedtatt (konfirmasjonstidens gudstjenester, Justering av tekstboken og Triduum (skjærtorsdag, langfredag og påskenatt) ønsker nemnda å utarbeide en prioritert liste. I tillegg til vigslingsliturgier mm mente nemnda at det også er særlig behov for å se på Ordning for skriftemål, Ordning for Bots- og bønnedag og en ny ordning for askeonsdag. Disse forslagene vil nemnda komme tilbake til på et senere tidspunkt.

Vedtak:

1. NFG anbefaler at det igangsettes et utviklingsarbeid med revisjon av liturgier for vigsling til kirkelig tjeneste, jf. kap 8 i Gudstjenesteboken av 1992, del II. NFG ber sekretariatet fremme sak for Kirkerådet og Bispemøtet om dette før utviklingsarbeidet igangsettes.
2. NFG anbefaler at det igangsettes et utviklingsarbeid med revisjon av liturgi for vigsling av kirkebygg, jf. kap. 9 i Gudstjenesteboken av 1992, del II. NFG ber sekretariatet fremme sak for Kirkerådet og Bispemøtet om dette før utviklingsarbeidet igangsettes.

Ut fra dette vedtaket – og i tråd med statuttene for NFG og med de justerte endringene Kirkemøtet 2018 vedtok - fremmes saken for Kirkerådet.

Det er åpenbart et behov for å oppjustere disse vigslingssakene i tråd med de Kirkemøtevedtakene som er fattet i senere år både om vigsling til tjeneste og om vigsling av kirkebygg. I tre av ordningene for vigsling til tjeneste må overrekkelse av skråstola legges inn. Det kan muligens også være behov for noen justeringer i tråd med den forståelse av de ulike tjenestene som ligger i Kirkemøtesaken, etter Bispemøtets utredning fra 2010. Dessuten må bibeltekstene i ordningene oppdateres til den nye bibeloversettelsen og det må ikke henvises til Gudstjenesteboken fra 1992, men til Justert ordning for hovedgudstjeneste av 2019.

Ut fra den forståelse av begrepet *vigsling* som fulgte både sakene om vigsling til tjeneste og vigsling av kirkebygg, valgte Kirkemøtet å omtale ordningen som er knyttet til et lokale til kirkelig med ordet «innvie» og ikke med «vigsling». Dette for å tydeliggjøre de ulike kirkerettslige rammene som gjelder for henholdsvis kirke og et lokale til kirkelig bruk. Det vil kanskje også være naturlig å bruke se over ordningen som i Gudstjenesteboken fra 1992 heter «Vigsling til fast kirkelig tjeneste», og bruke et annet ord for en slik handling.

Alt i alt handler dette om *justeringer* av ordningene for vigsling til tjeneste og vigsling av kirkebygg mm.

I og med at dette er liturgier som primært brukes av biskopene bes NFG samarbeide tett med bispemøtet i revisjonen av disse liturgiene.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Arbeidet med disse liturgiene inngår som del av gudstjenestereformen og på grunn av vedtak som er fattet i Kirkemøtet. Kostnadene til å utarbeide liturgiene og trykke dem er en naturlig og nødvendig del av gjennomføringen av gudstjenestereformen og gjøres ut fra de ressurser som er avsatt til Kirkerådets liturgiske arbeid. En høring om disse sakene vil finne sted – antakelig i løpet av 2019.

En ser for seg at disse vigslingsliturgiene til sammen vil utgjøre en egen innbundet bok som må anskaffes til alle kirker og til kirkelige ansatte som trenger disse.